

Cyfarfod 28

7 Mawrth 2022, 13:30pm

Cyfarfod dros Zoom

COFNODION

Yn bresennol:

Y Cynghorydd Ellen ap Gwynn (EaG)	Cadeirydd, Cyngor Sir Ceredigion
Eifion Evans (EE)	Cyngor Sir Ceredigion
Alun Williams (AW)	Cyngor Sir Ceredigion
Barry Rees (BR)	Cyngor Sir Ceredigion
Hazel Lloyd-Lubran (HLL)	CAVO
Iwan Cray (IC)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Gwilym Dyfri Jones (GDJ)	Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant
Anna Bird (AB)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Y Cynghorydd Elwyn Williams (EW)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Gillian Wells (GW)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Jan Batty (JB)	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Dr Phil Kloer (PK)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Duncan Hamer (DH)	Llywodraeth Cymru
Jo McCarthy (JM)	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Gavin Bown (GB)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Pedr ap Llwyd (PaLI)	Llyfrgell Genedlaethol Cymru

Hefyd yn bresennol:

Rob Starr (RS)	Cyngor Sir Ceredigion
Mari Hopkins (MH)	Cyngor Sir Ceredigion
Caitlin Theodorou (CT)	Cyngor Sir Ceredigion
Pat Smith (PS)	Yr Adran Gwaith a Phensiynau
Dewi Day (DD)	Prifysgol Aberystwyth
Helen Griffith (HG)	Coleg Ceredigion / Sir Gâr
Amy Richmond-Jones (ARJ)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Carys Huntly (CH)	Cyngor Sir Ceredigion
David Burch (DB)	CLES

Tîm Cymorth y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus:

Diana Davies (DD)	Rheolwr Corfforaethol, Partneriaethau a Pherfformiad (CSC)
Manon Horscroft (MH)	Swyddog Cymorth (CSC)

	Cathryn Morgan (CM) Rheolwr Partneriaethau (Dros Dro) (CSC) Lynne Walters (LW) Swyddog Partneriaethau (CSC) Sally Bullingham-Taylor (SBT) Swyddog Partneriaethau (CSC)
29.1	Ymddiheuriadau, cyflwyniadau a datganiadau o fuddiant
<p>Dechreuodd y Cadeirydd y cyfarfod drwy groesawu pawb. Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.</p> <p>Ymddiheuriadau: Carwyn Young, Cyngor Sir Ceredigion Elen James, Cyngor Sir Ceredigion Maria Battle, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda Vanessa Cashmore, Coleg Ceredigion / Coleg Sir Gâr Dr Andrew Cornish, Coleg Ceredigion / Coleg Sir Gâr Rhodri Llwyd Morgan, Prifysgol Aberystwyth Christine Harley, Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi Carys Morgan, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Ben Davies, Un Llais Cymru</p>	
29.2	Cofnodion cyfarfod blaenorol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion – 18.11.21
<p>Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18.11.21 yn gywir.</p>	
29.3	Materion yn codi o'r cyfarfod blaenorol
<p>Ni chododd unrhyw faterion o'r cyfarfod blaenorol.</p>	
29.4	Gohebiaeth oddi wrth Cyfoeth Naturiol Cymru: Natur a Ni – Pa ddyfodol ydyn ni eisiau ar gyfer ein hamgylchedd naturiol?
<p>Darparodd CM fanylion ar ran Cyfoeth Naturiol Cymru ynghylch eu hymarfer ymgysylltu "Natur a Ni". Maent eisiau cychwyn sgwrs genedlaethol drwy gyfres o ddigwyddiadau a gweithgareddau. Lansiwyd yr ymgyrch cenedlaethol ar 17 Chwefror ac mae Cyfoeth Naturiol Cymru'n bwriadu cynnal nifer o sesiynau ymgynghori er mwyn siarad â phartneriaid a'r cyhoedd. Nod penodol y rhain fydd creu gweledigaeth ar gyfer dyfodol amgylchedd Cymru ar gyfer 2030-2050. Bydd Cyfoeth Naturiol Cymru'n gweithio mewn partneriaeth ac yn rhedeg nifer o grwpiau ffocws ynghylch sut i gynnal y trafodaethau hyn yn effeithiol er mwyn symud y gwaith hwn yn ei flaen. Dyma'r 5 thema allweddol fydd yn cael eu hystyried:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beth mae pobl yn ei nodi fel y mater(ion) allweddol ar gyfer y dyfodol? 2. Pe bai pethau'n mynd yn dda, gan fod yn optimistaidd ond yn realistig, beth fyddai canlyniad dymunol? 3. Pe bai pethau'n mynd o chwith, pa ffactorau y byddai pobl yn poeni amdanynt? 4. Beth mae pobl yn ei feddwl am wahanol senarios ar gyfer y dyfodol? 5. Beth mae pobl yn fodlon ei newid? 	

Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi gofyn i bob Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar draws Cymru i gymryd rhan yn y sgwrs genedlaethol hon ac mae dolenni at y trafodaethau hyn wedi'u rhannu ar y cyfryngau cymdeithasol. Cyn hir bydd partneriaid yn derbyn manylion ychwanegol, gwahoddiadau a dolenni ar gyfer eu hunain a'u cydweithwyr er mwyn ymgysylltu.

CAM GWEITHREDU: Tîm Cymorth y Bwrdd i rannu'r dyddiadau ar gyfer y 3 gweithdy gan Cyfoeth Naturiol Cymru â'r Aelodau.

29.5 Adroddiad a chynllun gweithredu – "Creu cyfoeth yn yr economi sylfaenol" – CLES

Daeth DB i gyfarfod y Bwrdd ar ran John Heneghan i roi cyflwyniad yn seiliedig ar yr adroddiad a'r cynllun gweithredu ar gyfer y prosiect Creu Cyfoeth yn yr Economi Sylfaenol. Rhannwyd yr adroddiad â'r aelodau cyn y cyfarfod heddiw gan alluogi i DB ganolbwyntio ar y crynodeb o'r prif ganfyddiadau a chasgliadau'r cam cychwynol hwn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2021.

Denodd DB sylw at y ffaith fod y prosiect hwn wedi mabwysiadu dull sy'n seiliedig ar bobl er mwyn cyflwyno economi gynhwysol sy'n anelu at sicrhau bod mwy o gyfoeth yn llifo'n ôl i economïau lleol. Nododd hefyd fod y dull hwn yn cydnabod y cyfyngiadau ynghlwm wrth strategaeth economaidd "twf yn gyntaf".

Nododd DB y trefnwyd cyfres o weithdai yn wreiddiol ar gyfer mis Ebrill 2020 ond cafodd y rhain eu canslo oherwydd y pandemig COVID a'r cyfnodau clo ymhob ardal. Ailbroffiliwyd y rhaglen wedi hynny, gan gyflawni pethau o bell a chan fod **capasiti'r sefydliadau angori** wedi'i gyfeirio at ymateb i'r pandemig, canolbwyntiodd y gwaith cychwynol ar gyfer y prosiect hwn ar ddadansoddi data.

Darparwyd disgrifiad bras o amcanion y prosiect a nodwyd bod 5 grŵp ffocws wedi'u cynnal ar gyfer rhanbarth Canolbarth Cymru (Ceredigion a Phowys):

1. Adeiladu ac ôl-osod.
2. Gwella cyfleoedd ar gyfer busnesau bach a chanolig.
3. Cefnogaeth i gyflenwyr cynhyrchiol.
4. Caffael bwyd.
5. Cychwyn busnesau newydd.

Rhannwyd sylwadau cyffredinol â'r aelodau ynghylch pwysigrwydd rhannu data a gwybodaeth er budd datblygiadau lleol. Nodwyd bod y rhaglen hon wedi dwyn ynghyd sefydliadau angori o bob maint ac o wahanol sectorau ac mae hyn wedi arwain at ddatblygu perthnasau a chysylltiadau newydd. Byddai CLES yn hapus i drafod manylion pellach gyda phartneriaid yn unigol neu ar y cyd pe bai hyn o ddiddordeb i bartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Estynnodd y Cadeirydd wahoddiad i'r aelodau ofyn cwestiynau neu wneud sylw ar gynnwys yr adroddiad a'r cyflwyniad.

Diolchodd AB i DB a nododd y bydd y gwaith hwn yn cydblethu ag eitemau sydd i ddod ar yr agenda yn y dyfodol a byddai'n adnodd pwysig y gallai'r partneriaid weithio arno.

Dyweddodd DH fod angen gweithredu i adeiladu Cyfoeth Cymunedol yn y rhanbarth a dylai hyn adlewyrchu'r arfer orau. Mae cyfleoedd ar gael ar gyfer gwneud gwaith pellach a fydd hefyd yn cynnwys camau gweithredu ymarferol, ac awgrymwyd y gallai hyn gynnwys sefydlu banc prosiectau.

Cyfeiriodd Dr PK at argaeledd ac addasrwydd y gweithlu lleol, yn benodol o fewn y diwydiant adeiladu, a nododd fod angen rhannu unrhyw enghreifftiau o arfer dda, yn arbennig os ydy datblygiad wedi cael cymorth uniongyrchol drwy fuddsoddi mewn prentisiaethau yn yr ardal leol.

Gofynnodd IC gwestiwn penodol ynghylch a ydy CLES wedi meddwl yn uniongyrchol am y gwrthdaro posib rhwng targedau allyriadau cwmpas 3 (o safbwynt cynaliadwyedd) a'r gefnogaeth uniongyrchol i fentrau bach a chanolig lleol.

Atebodd DB drwy nodi fod nifer o enghreifftiau ar gael ar draws y DU lle mae cwmnïau lleol wedi cael blaenoriaeth, fodd bynnag mae newidiadau ymarferol o fewn y mecanwaith cymorth busnes yn hanfodol i gefnogi hyn. Cytunodd DB i ddarparu'r adborth hwn i John Heneghan a gofyn am eglurhad pellach, fel y bo'n briodol, ynghylch y materion a godwyd.

Diolchodd y Cadeirydd i DB am ddod i'r cyfarfod ac am y gwaith a wnaed gan CLES ar y prosiect hwn.

29.6 Asesiad o Lesiant Lleol

Rhoddodd RS ddiweddariad am gamau datblygu'r Asesiad o Lesiant Lleol. Nododd fod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn y cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ym mis Tachwedd wedi cymeradwyo i'r Asesiad Drafft fynd allan i ymgynghoriad cyhoeddus. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad cyhoeddus rhwng mis Rhagfyr '21 a diwedd mis Ionawr '22. Derbyniodd y fîm gyfanswm o 25 ymateb oddi wrth y cyhoedd ac roedd yr ymatebion hyn yn fanwl iawn. Edrychwyd ar yr Asesiad ar lefel genedlaethol a chafodd ei groesawu gan Swyddfa Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru a chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru. Ar y cyfan, mae'r ddau'n hapus iawn gyda'r drafft a derbyniwyd nifer o bwyntiau cadarnhaol.

Erbyn hyn mae'r fîm wedi adolygu a mynd i'r afael â'r sylwadau a wnaed gan Swyddfa Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru a swyddogion Llywodraeth Cymru, a gall aelodau weld yr adborth hwn yn y papurau a ddarparwyd ar gyfer y cyfarfod heddiw.

Yn lleol, nododd RS fod y fîm wedi cael ymateb cymysg i'r ddogfen gyda nifer o sylwadau'n cael eu gwneud am yr Amgylchedd ac Iechyd. Mewn ymateb i hyn, nododd RS y bu'n rhaid ymestyn y cyfnod ysgrifennu am fis arall er mwyn mynd trwy'r adborth manwl. Cwblhawyd y gwaith hwn erbyn hyn a diolchodd RS i bawb am eu sylwadau, cefnogaeth ac adborth.

Nododd RS fod adroddiad llawn ynghylch yr ymgynghoriad wedi'i gynllunio a'r sawl fydd yn arwain y gwaith hwn fydd rhwydwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus / Bwrdd

Partneriaeth Rhanbarthol sydd wedi bod yn cydlynu'r gwaith hwn. Hefyd, atgoffwyd yr aelodau y gallant weld drafft diweddaraf yr asesiad gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod heddiw. Y dyddiad cyhoeddi ar gyfer yr Asesiad yw mis Mai 2022.

Diolchodd y Cadeirydd i RS a'r fîm am eu gwaith manwl.

PENDERFYNIAD: Cytunodd yr aelodau i gymeradwyo'r Asesiad o Lesiant Lleol.

29.7 Cynllun Llesiant Lleol – amcanion drafft

Yn dilyn y gweithdy a gynhaliwyd ar gyfer aelodau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar 11 Chwefror, cyflwynodd CM y pedwar amcan drafft i'w hystyried a'u trafod gan yr aelodau. Y pedwar amcan drafft a baratowyd yn dilyn y gweithdy yw'r canlynol:

1. Byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i sicrhau economi gynaliadwy sydd o fudd i bobl leol ac yn adeiladu ar gryfderau Ceredigion.
2. Byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i leihau anghydraddoldebau yn ein cymunedau ac yn defnyddio atebion cymdeithasol a gwyrdd i wella iechyd corfforol a meddyliol.
3. Byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i ddarparu mentrau datgarboneiddio yng Ngheredigion i ddiogelu a gwella ein hadnoddau naturiol.
4. Byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i alluogi cymunedau i deimlo'n ddiogel ac yn gysylltiedig a byddwn yn hyrwyddo amrywiaeth ddiwylliannol ac yn cynyddu cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg.

Pwysleisiodd Dr PK bwysigrwyd yr amcan cyntaf o ran y bobl ifanc sy'n symud o'r sir gan ei fod yn syfrdanol gymaint o broblem ydy hyn yng Ngheredigion. Yn ail, nododd Dr PK fod angen ystyried atebion glas yn ogystal ag atebion gwyrdd yn yr amcanion drafft. Yn olaf, o ran anghydraddoldebau nododd fod cwestiwn mawr yn codi ynghylch sut i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau ac yn wir wrth ddechrau gofyn sut rydych chi'n mynd i wneud hyn mae'r ateb yn gorwedd yn y cymorth a'r mentrau sydd oddi tano.

CAM GWEITHREDU: Cathryn Morgan i ystyried y manylion esboniadol i fynd gyda'r amcan cyntaf i sicrhau bod effaith anghydraddoldeb ar y bobl fwyaf difreintiedig yn ein cymunedau'n cael ystyriaeth wrth ddatblygu'r camau gweithredu ar gyfer mynd i'r afael â'r amcan hwn.

PENDERFYNIAD: Cadarnhaodd yr aelodau'r amcanion drafft a chytunwyd y dylid dechrau ar y gwaith o lunio'r Cynllun Datblygu Lleol.

29.8 Diweddariad ar Brosiectau Peilot y Bwrdd sy'n seiliedig ar Le

i. Aberystwyth Carbon Niwtral a'r Strategaeth Datgarboneiddio:

Rhoddodd Dewi Day (DD) ddiweddariad bras ynghylch gwaith y prosiect peilot hwn. Derbyniodd y Prosiect gyllid oddi wrth yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol

(BEIS) i dalu'r holl gostau ar gyfer yr Astudiaeth Ddichonoldeb Economaidd-Dechnegol ar gyfer y Rhwydwaith Gwresogi Ardal. Mae'r gwaith hwn bellach wedi dechrau yng ngogledd tref Aberystwyth. Maent ar hyn o bryd yn trefnu ymweliad â'r safle i ddeall mwy am y rhwydwaith gwresogi lleol a'r gofynion ar gyfer y dyfodol. Bydd y cam cychwynnol hwn o'r gwaith yn cymryd 3-4 mis. Yn y cyfarfod diwethaf, cytunodd y grŵp i ehangu'r cylch gorchwyl i hefyd ffocysu ar gamau gweithredu datgarboneiddio a gymerir gan bartneriaid yn unigol ac ar y cyd yn nhref Aberystwyth. Yn awr, mae'r grŵp yn gwahodd cynrychiolydd o Wasanaethau Ynni Llywodraeth Cymru i'r cyfarfodydd er mwyn ystyried cynllun ynni canolbarth Cymru ac archwilio sut y gall partneriaid ryngweithio a dylanwadu ar strategaeth leol.

ii. Atebion Iechyd Cymunedol ac Atebion Cymdeithasol ar gyfer Mynd i'r Afael â Thlodi a Hyrwyddo Llesiant yn Aberteifi:

Rhoddodd HLL ddiweddariad i'r aelodau am y cynnydd a wnaed gan y prosiect peilot hwn. Mae RS a'r fîm wedi paratoi papur sy'n rhoi'r ystadegau gwaelodlin ar gyfer wardiau Teifi, Rhydyfowch a Mwldan yn Aberteifi. Mae'r rhain yn cynnwys y ddwy ardal fwyaf difreintiedig yng Ngheredigion. Fel grŵp, penderfynwyd rhannu'r papur ag aelodau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gan ei fod yn cynnwys dangosyddion arwyddocaol a diddorol i'r partneriaid. Sefydlwyd is-grwpiau o fewn y grŵp ac mae'r rhain yn ffocysu ar y canlynol:

- Mapio asedau
- Buddsoddi
- Targedu'r ddarpariaeth

iii. Llesiant yn Llanbedr Pont Steffan:

Rhoddodd CM drosolwg bras o'r prosiect peilot hwn ar ran Cadeirydd y peilot, sef Elen James, nad oedd yn gallu bod yn bresennol heddiw. Cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf ar ddiwedd mis Ionawr. Roedd nifer o bartneriaid yn bresennol a rhannwyd manylion am eu blaenoriaethau a'u strategaethau a oedd yn benodol ar gyfer Llanbedr Pont Steffan a'r ardal gyfagos. Cynhaliwyd yr ail gyfarfod ar 4 Mawrth ac yn ystod y cyfarfod hwn rhannodd yr aelodau i dri is-grŵp a oedd yn canolbwyntio ar y canlynol:

- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Bwyd a Llesiant Corfforol ac Amgylcheddol
- Iechyd Cymdeithasol, Emosiynol a Meddyliol.

Crëwyd cynllun cychwynnol gyda chamau gweithredu tymor byr a thymor hir er mwyn mynd i'r afael â materion o fewn y tri maes gweithredu hyn a'r nod cyffredinol yw cael dull amlasiantaethol ar gyfer gwella llesiant yn ardal Llanbedr Pont Steffan.

28.9 Diweddariad ar y Strategaeth Mynd i'r Afael â Chaledi

Cafodd yr adroddiad diweddar gan CM ei rannu o flaen llaw gyda phapurau'r cyfarfod. Cyfarfu'r Is-grŵp Tlodi ar 21 Ionawr 2022. Cyflwynwyd adroddiad cynnydd ynghylch y cynllun gweithredu Mynd i'r Afael â Chaledi (Ebrill – Medi 2021) a oedd yn canolbwyntio ar faterion penodol y gellid ymdrin â nhw'n fwy effeithiol drwy ddull amlasiantaethol. Y prif bryderon yw incwm isel, dyled, anawsterau recriwtio (yn enwedig yn y sector gofal plant),

trafnidiaeth gyhoeddus a chynnydd mewn materion yn ymwneud ag iechyd meddwl a llesiant.

Mae'r Strategaeth Mynd i'r Afael â Chaledi gyfredol i fod i ddod i ben yn 2022 a chytunodd yr is-grŵp Tlodi ei hystyngyn am 12 mis arall er mwyn iddi gyd-fynd â'r cynllun llesiant newydd, a fydd yn dechrau ym mis Ebrill 2023.

CAM GWEITHREDU: Ar ôl y cyfarfod, rhannu dolen ag aelodau'r Bwrdd i fynd at y Dangosfwrdd Data ar gyfer y Strategaeth Mynd i'r Afael â Chaledi.

29.10 | Adborth oddi wrth Bwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu Cyngor Sir Ceredigion – 1 Rhagfyr, 2021

Adroddodd CM fod y Pwyllgor yn hapus i gymeradwyo cofnodion cyfarfod diwethaf y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 18 Tachwedd, 2021. Hefyd, yn dilyn cyflwyniad gan RS a CT yng nghyfarfod y Pwyllgor, darparodd yr aelodau adborth a derbyniwyd yr Asesiad o Lesiant Lleol.

29.11 | Unrhyw Fater Arall

Nododd y Cadeirydd fod Cyngor Sir Ceredigion yn barod i helpu unrhyw ffoaduriaid sy'n cyrraedd o Wcráin.

I gloi'r cyfarfod, cadarnhaodd y Cadeirydd mai dyma fyddai ei chyfarfod olaf fel Cadeirydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a chadarnhaodd ei bod yn ymddeol o Gyngor Sir Ceredigion yn dilyn yr etholiadau. Diolchodd y Cadeirydd i'r aelodau am eu cymorth a'u cyfraniadau drwy gydol y cyfarfodydd.

Diolchodd yr aelodau yn ddiffuant i'r Cadeirydd am ei holl waith caled gyda'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Awdurdod Lleol, a dymunwyd yn dda iddi ar gyfer ei hymddeoliad.

Ni chodwyd unrhyw faterion eraill.

29.12 | **Dyddiad y cyfarfod nesaf:**
13 Mehefin 2022, 9.30-11.30